

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

טראומה והתמודדות - 3642

תאריך עדכון אחרון 29-10-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ רות פת הורנצ'יק

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: ruth.pat-horenczyk@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ד 14-16

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יעסוק בהיבטים השונים של התמודדות עם טראומה. במהלך הקורס יתוארו מגוון התגובות לטראומות שונות ברמה הגופנית, הרגשית, הקוגניטיבית והבין-אישית. נלמד על תהליכי ההתמודדות הבריאים, חוסן ותגובות פוסט טראומטיות, ופסיכופתולוגיה נלווית לאירועי טראומה ואובדן טראומטיות מפרספקטיבה התפתחותית. נדון במודלים של התערבויות ראשוניות אחרי אסון ושיטות טיפול בטרומה ונציג מספר דוגמאות ליישום של התערבויות בקהילה. לבסוף נתייחס להשפעת הטיפול בטרומה על המטפל ולדרכי התמודדות עם תשישות החמלה.

מטרות הקורס:

ללמוד על השפעות הטרומה על התמודדות ומצוקה פוסט טראומטית מפרספקטיבה התפתחותית, ולדון במודלים ומחקרים עדכניים על התערבות וטיפול בטרומה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להמשיג מהות של אירוע טראומטי
להבחין בין התמודדות בריאה ופתולוגית עם טראומה
לזהות תגובות לאבל מפרספקטיבה התפתחותית
ליישם מיומנות קלינית בראיון והתערבות ראשונית לאחר טראומה.
להתאים סוגי טיפול לאירועים טראומטיים ומצבים פסיכופתולוגיים שונים
להיות מודע להיבטים תרבותיים בטיפול בטרומה.
להתמודד עם תשישות החמלה כמטפל בטרומה.

דרישות נוכחות (%) :

100%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה ודיון

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

נושאי הקורס:

- מבוא: טראומה והתמודדות
- מצוקה פוסט טראומטית
- היבטים התפתחותיים
- וטראומה מורכבת
- מלחמה וטרור
- אבל
- חוסן

-
- צמיחה פוסט טראומטית
 - התערבויות ראשוניות: מודלים ותוצאות
 - טיפולים בהפרעות פוסט טראומטיות: תיאוריה ומחקר
 - העברה נגדית ותשישות החמלה

חומר חובה לקריאה:

Readings

Trauma and PTSD

PTSD Fact Sheet (DSM V)

Developmental aspect of PTSD

1. * Pat-Horenczyk R., Rabinowitz, R., Rice, A., & Tucker-Levin, A., (2009). The search for risk and protective factors in childhood PTSD: From variables to processes. In: D. Brom, R. Pat-Horenczyk and J. Ford (Eds.) *Treating Traumatized Children: Risk, Resilience and Recovery*, Routledge, pp. 51-71.
2. Sheeringa, M., Zeanah, C., Myers, L., & Putnum, F. (2003). New findings on alternative criteria for PTSD in preschool children. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 42, 561-570.
3. Lieberman, A. F., Chu, A., Van Horn, P., & Harris, W. W. (2011). Trauma in early childhood: Empirical evidence and clinical implications. *Development and Psychopathology*, 23(2), 397.

Trauma and Attachment

4. * Busch, A. L. & Lieberman, A. F. (2007). *Attachment and Trauma: An Integrated Approach to Treating Young Children Exposed to Family Violence*. In D. Oppenheim & D. F. Goldsmith (Eds.) "Attachment Theory in Clinical Work with Children: Bridging the Gap Between Research and Practice, (pp. 139-152), New York: Guilford Press.

Complex trauma

5. Knefel, M., & Lueger-Schuster, B. (2013). An evaluation of ICD-11 PTSD and complex PTSD criteria in a sample of adult survivors of childhood institutional abuse. *European Journal of Psychotraumatology*, 4.
6. * Van der Kolk, B. & d'Andera, W. (2010). Toward a developmental trauma disorder diagnosis for childhood interpersonal trauma. In: R. Lanius, E. Vermetten & C. Pain (Eds.). *The impact of early life trauma on health and disease*. Cambridge University Press.
7. Zeanah, C.H. & Sonuga-Barke E. J.S. (2016). The effects of early trauma and deprivation on human development – from measuring cumulative risk to characterizing specific mechanisms. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 57 (10), 1099-1102. DOI: 10.1111/jcpp.12642.

War and Terrorism

-
8. Pat-Horenczyk, R., Cohen, S., Ziv, Y., Achituv, M., Brickman, S., Blanchard, T., & Brom, D. (2017). Stability and Change in Posttraumatic Distress: A 7-Year Follow-Up Study of Mothers and Young Children Exposed to Cumulative Trauma. *Journal of Traumatic Stress*, 30(2), 115-124. DOI 10.1002/jts.
 9. Halevi, G., Djalovski, A., Vengrober, A., Feldman, R. (2016). Risk and resilience trajectories in war-exposed children across the first decade of life. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 57 (10), 1183-1193. DO - 10.1111/jcpp.12622

Grief

10. מלקינסון, ר. (2011). אבל מורכב. בתוך צ. מרום, א. גלבוש-שכטמן, נ. מור & י. מאירס (עורכים), טיפול קוגניטיבי-התנהגותי במבוגרים: עקרונות טיפוליים. הוצאת דיונון
11. Baum, N.L., Silverman, P.R., & Ginat, R.S. (2014). Childhood Bereavement and Traumatic Loss. In: R. Pat-Horenczyk, D. Brom, J. Vogel & C.M. Chemtob (Eds.). *Helping Children Cope with Trauma: Individual, family and Community. Resilience*
12. * Masten , A.S., Monn, A.R., & Supkoff, L.M. (2011) Resilience in children and adolescents. In: S.M. Southwick, B.T. Litz, D. Charney & M. J. Friedman (Eds) *Resilience and mental health across the lifespan*. Cambridge University Press. Pp 103-119.
13. * Bonanno, G. A., & Mancini, A. D. (2008). The human capacity to thrive in the face of potential trauma. *Pediatrics*, 121(2), 369-375.

Growth

14. Meyerson, D.A., Grant, K. E., Carter, J.S., Kilmer, R.P. (2011). Posttraumatic growth among children and adolescents: A systematic review. *Clinical Psychology Review*, 31, 949-964.

Intervention

- 15. Hobfoll, S.E., Watson, P., Bell, C.C. et al. (2007). Elements of Immediate and Mid Term Mass Trauma Intervention: Empirical Evidence. *Psychiatry*, 70 (4), 283-315
16. *Roberts, N. P., Kitchiner, N. J., Kenardy, J. & Bisson, J. I. (2009). Systematic Review and Meta-Analysis of Multiple-Session Early Interventions Following Traumatic Events. *American Journal of Psychiatry*, 166, 293-301.
17. Ponniah, K, & Hollon, S. D. (2009). Empirically Supported Psychological Treatment For Adult Acute Stress Disorder And Posttraumatic Stress Disorder: A Review. *Depression and Anxiety*, 26, 1086-1109.
18. Osofsky, J.D. (2011). Vicarious traumatization and the need for self-care in working with traumatized young children. In: J.D. Osofsky (Ed). *Clinical work with traumatized young children*. New York: Guilford press, pp 336-348.

-
19. Figley, C. R. (2002). *Compassion Fatigue: Psychotherapists' chronic lack of self-care. Psychotherapy in Practice*, 58(11), 1433-1441.
20. Adams, R. E. (2006). *Compassion fatigue and psychological distress among social workers: A validation study. American Journal of Orthopsychiatry*, 76(1), 103-108.

חומר לקריאה נוספת:
אין

מרכיבי הציון הסופי :
הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 100 %

מידע נוסף / הערות:
אין